

Salatiede ja salatieteilijät.

I.

Todistuksia etsittäessä.

Nykyaikainen teosofi on ihminen, jolla on varma elämäkatsomus ja jonka elämäkatsomus perustuu oman järkensä syvälliseen vakaumukseen. Hän uskoo tavallisesti jälleensyntymiseen, karmaan, eräihin yliaistillisiin asioihin ja erittäin ihmisten yleiseen veljeyteen, mutta olematta muuta kuin teosofi sanan jokapäiväisessä merkityksessä hänellä ei ole mitään yliaistillis-salatieteellisiin kokemuksiin perustuvia tietoja. Spiritistisiä tietoja hänellä voi olla ja joitakuuta mystillisiä kokemuksia, aavistuksia, profetallisia unia y. m., joita sattuu muillekin ihmisille kuin teosofeille, mutta olematta salatieteilijä tai luonnollinen selvänäkijä, hänellä ei ole objektivisia kokemuksia luonnon ylempien tasojen salaisuuksista.

Silti meidän ei tule arvata vähäksi hänen elämänvakaumuksensa arvoa. Tunnettu amerikalainen kirjailija sanoo:

„Jokaiselle on hyvä hankkia jo varhain vähän filosofiaa elämäänsä. Se on oleva hänelle suureksi avuksi myöhemmin; se on monta kertaa koetuksen hetkinä ja myöhemmässä elämässä oleva hänelle suurena lohdutuksen ja voiman lähteenä. Teemme ehkä — kohteliaasti — pientä pilaa semmoisesta henkilöstä, jolla on pikku filosofiansa, mutta jollei meillä itsellämme ole mitään senkaltaista, tulee aika, jolloin juuri tuo varman maailmankatsomuksen puute tekee pilkkaa meistä. Sattuuhan joskus — vaikkei se mikään sääntö ole — että se, jolla on elämänfilosofiansa, ei omistu hyvin puhtaasti rahallisissa ja afärihommissa, mutta monasti filosofia tarjoo jotakin *todellista*, jota vailla raha-asioissa onnistuneempi on nääntymäisillään, vaikkei hän tiedä, missä vika on, ja jota hän ei kaikella rahallaan voisi ostaa, jos tietäisikin.“¹⁾

Juuri järjen vakaumukseen nojaava elämänfilosofia eli maailmankatsomus on välttämätön, sillä muuten hyväkin ihminen, semmoinen, jolla on ihanteita ja suuria tarkoitusperiä, voi antaa tunteilleen liian suurta valtaa ja eksyä pois oikeuden ja totuuden tieltä. Jos meillä vain on ihanteemme selvänä, muttei keinot millä se on saavutettavissa, voimme huomaamattamme joutua siihen unipisokkeeseen, jossa luulemme tarkoituksen pyhittävän keinoja. Jos uskonnollinen ihminen vain pitää mielessään jumalansa kostavaa pyhyyttä ajattelematta sitä pitkää tietä, jota ihmisten on kulkeminen, ennenkuin he saavuttavat jumalallisen täydellisyyden, tulee hänestä pian kiivas uskonkiihkoilija ja lopulta sydämetön, pahojen ja syntisten ihmisten tuomari. Jos sosialisti on liian malttamaton toivoessaan uuden yhteiskunnan tuloa, jossa oikeus,

---

¹⁾ R. W. Trine, Luonteen kasvat. Englanninkielestä suom. P. E. Helsingissä 1903 (Teosofinen kirjakauppa ja kustannusliike.) Siv. 19, 20.

tasa-arvoisuus ja vapaus vallitsee, tulee hänestä ennen pitkää anarkisti, katsellessaan nykyisiä oloja, mutta punnitsematta, mitenkä niitä saisi itsestään muuttumaan.

Kuten teosofit siis työskentelevät aatteittensa puolesta ja voimiensa takaa levittävät teosofista maailmankatsomusta, vetoavat he ihmisten järkeen ja koettavat ennen kaikkea herättää näitä ajattelemaan. Teosofinen puhuja ei menettele viisaasti, jos hän sanoo ensikertalaisille kuulijoilleen: „näin on asianlaita, sillä niin sanovat ne ja ne, ja he tietävät asian oikean laidan!“ Vaan hänen on tuotava samat asiat esiin tällä tavalla: „näin on minun vakaumukseni, sillä niin järki sanoo minulle – ja eikö se sano samaa teillekin?“ Alastominta auktoritetiuskoa olisi, jos joku uskoisi esim. jälleensyntymiseen sen nojalla, että Buddha, Jeesus, H. P. Blavatsky, Annie Besant tai C. W. Leadbeater ovat sanoneet tietävänsä, että ihmissielun kohtalo on ruumistua useampia kertoja maan päällä! Minkätähden meidän tulee uskoa reinkarnationiin? Tietysti sentähden, että se oppi selvittää meille monta elämän ongelmaa, jotka muuten turhaan huutavat ratkaisuaan. Toinen asia on sitten, jos meillä persoonallisesti on järkevää syytä luottaa toisen sanoihin esim. sen nojalla, että me tunnemme hänet rehelliseksi ja selväjärkiseksi ihmiseksi; siitä silloin on uskollemme suurta tukea. Niinpä useimpien teosofien mielestä painaa paljon vaa'assa jälleensyntymisopin puolesta se tosiseikka, että tunnetusti totuutta rakastava ja vilpitön Annie Besant sanoo tietävänsä, että se oppi on tosi. Mutta heidän uskonsa ja vakaumuksensa ei saa siihen perustua.

Kuitenkin on ihmisiä, jotka alituisesti toistavat tuon vanhan väitteen: „todistakaa, niin me uskomme. Antakaa meidän nähdä, että ihminen elää kuoleman jälkeen, niin me uskomme. Antakaa meidän kuulla vainajien omilta huulilta, että he elävät ja syntyvät jälleen, niin me uskomme“.

Mitä teosofin tulee heille vastata? Aivan yksinkertaisesti näin: „minulla ei teosofina ole suoranaista tekemistä noitten n. k. todistusten kanssa. Menkää spiritistien ja fakiirien luo. Lukekaa spiritististä kirjallisuutta ja, jos ette siitä saa tyydytystä, käykää niiden puheille, jotka tutkivat spiritistisiä ja muita yliaistillisiä ilmiöitä. Ehkä silloin saatte jotakin nähdä“. Ja jos teosofi itse sattuu olemaan semmoinen tutkija, niin kysyjän ehkei tarvitse kaukaa etsiä apua.

Mutta on ihmisiä semmoisia – ja kukaties kaikkien kerran tulee joutua siihen kohtaan – etteivät tyydy kirjoihin eivätkä kokeiluihin eivätkä oikein omaan itseensä. „Me tarvitsemme jotain muuta“, he sanovat, „olemme lukeneet kirjat, tutkineet henget ja nähneet ihmeet, mutta yhä meidän rauhaton sielumme janoo totuutta ja tietoa. Emme mitään tiedä, emme mihinkään ulkonaiseen luota. Oma järkemmekin tuntuu liian heikolta voidakseen ratkaista näin tuiki vakavia asioita. Nyt on kysymys elämästä ja kuolemasta. Mitä meidän tulee tehdä?“

Ja silloin kuuluu ainoa vastaus: „menkää salatieteilijäin luo. Lukekaa suurten salatieteilijäin sanoja, tutkikaa heidän neuvojaan“.

Mitä nyt ovat salatieteilijät ja mistä heitä on etsittävä?

Salatieteilijät ovat ihmisiä, jotka tietävät ja taitavat jotakin salassa, s. o. näkymättömässä maailmassa. Heitä onkin etsittävä näkymättömästä maailmasta.

Eivätkö he siis eläkkään fyysisessä maailmassa? Elävät tietenkin, mutta fyysiseltä ulkomuodoltaan he ovat muitten ihmisten kaltaisia. Emme ulkonaisesti voi tietää, kuka on salatieteilijä.

Kuinka heitä siis voi löytää? Ainoastaan sillä tavalla, että he itse tulevat meidän luoksemme ja ilmoittavat itsensä. Ja he tulevat meidän luoksemme silloin, kun me tarvitsemme heitä. Ja tämä tapahtuu silloin, kun olemme omin voimin edenneet tiellä niin pitkälle kuin saatamme.

„Tiellä?“ Millä tiellä?

Sillä tiellä, joka vie totuuden tietoon ja jonka ensi askeleista salatieteilijät ovat julkisesti puhuneet sangen selvää kieltä. Jeesus esim. oli salatieteilijä juuri siinä merkityksessä kuin me nyt käytämme tätä sanaa. Hän oli kulkenut tien totuuden tietoon, toisin sanoen jumalan luo, hänessä astui totuus eli jumala elävänä ja hän saattoi neuvoa tietä muille. Hän sanoikin: „tehkää niinkuin minä teille olen käkenyt, ja jumala on ottava asuntonsa teihin, niinkuin hän on minussa“.

Pitääkö meidän siis uskoa salatieteilijän sanoihin? Emmekö täten joudu takaisin hylkäämäämme auktoritetiuskoon?

Tavallaan, emmekä kuitenkaan.

Kuinka on meidän omien tiedemiestemme laita? Jos menemme tähtientutkijan luo ja pyydämme: „antakaa meille sama tieto kuin on teillä itsellänne“, niin mitä hän vastaa? „Hyvät ystävät“, hän sanoo, „minä voin ainoastaan kertoa teille tutkimusteni tuloksista. Jos pyritte samaan tietoon kuin minä olen pyrkinyt, teidän täytyy kulkea sama tie, minkä minä olen kulkenut, suorittaa samat laskut, valvoa yöt, tutkia ja miettiä“.

No niin, ero siis ei ole suuri menettelytapaan nähden, tutkimusala vain on toinen. Ja miksi järki, joka selvästi näkee ihanteen, s. o. saavutettavan tiedon, vastustaisi tiellä kulkemista viisaampien neuvojen mukaan?

Mikä siten on se tieto, jonka salatiede lupaa adepteilleen?

Sanoimme äsken, että salatieteilijä tietää ja taitaa jotakin näkymättömässä maailmassa. Tämä merkitsee ensiksikin, että hän jo eläessään astuu itsetietoisena siihen valtakuntaan, johon muut joutuvat kuoltuaan. Hänen ei tarvitse mediuumein välityksellä tiedustella vainajain kohtaloa, sillä hän voi itse seurustella heidän kanssaan heidän omassa maassaan ja nähdä omin silmin, mitenkä „kuolleitten saarella“ on. Toiseksi hän oppii tuntemaan ja käyttämään näkymättömän luonnon voimia, samoin kuin fyysillinen ihminen pääsee fyysillisten luonnonvoimain avulla hän voi yksin aikaansaada samanlaisia ilmiöitä fyysillisellä tasolla kuin näkymättömät olennot spiritistisessä istunnossa mediuumein välityksellä. Kolmanneksi hän pääsee ihmissielun tarkaksi ja monipuoliseksi tuntijaksi ja voi katsahata taaksepäin omaan kehitykseensä aikojen vieressä ja monen elämän kuluessa. Neljänneksi hän pääsee luonnon jumalallisen muiston yhteyteen ja saattaa sen ikuisista aikakirjoista lukea sekä

maapallon että elävien olentojen kehityshistorian. Viidenneksi hän joutuu suurenmoisten näkymättömien olentojen pariin, jotka antavat hänelle sekä henkistä voimaa että kaikenmoista opetusta salatuista asioista. Kuudenneksi hän vihitään maailman jalojen ja viisasten vapahtajien ja opettajien „valkoiseen veljeskuntaan“ ja saa itse vähitellen kehittyä vapahtajaksi. Seitsemänneksi hän koko olennollaan saa tuntea ja nähdä jumalan joka paikassa läsnäolevaa ääretöntä rakkautta ja voimaa ja lopulta tulla jumalaa niin likelle, että voi sanoa olevansa yhtä hänen kanssaan. Niin, emme lainkaan kykene kuvittelemaan, mitä kaikkea uskalias salatieteilijä saa kokea. Sanoihan Jeesuskin: „mitä ei silmä ole nähnyt eikä korva ole kuullut eikä ihmisen sydämeen ole astunut on jumala valmistanut niille, jotka häntä rakastavat“.

Kun salatieteilijän tulevaisuus on näin ylevän korkea, ymmärrämme muutta mutkitta, että se valmistus on vaikea, joka vaaditaan varsinaiselle tielle astujalta, ennenkuin oikea opettaja ilmestyy. Puhtaat jalat ja puhtaat kädet ja sielulla siivet ovat sillä oleva, joka mieli nousta taivaisia tikapuita.

Sillä kaikella on nurja puolensa. On myös olemassa pahojen ihmisten salainen tieto ja taito, n. k. musta magia. Nämä „paholaiset“ tosin eivät nouse astralimaailmaa ylemmäksi, mutta paljon hypnotisia ja muita voimia heillä on käytettävänä ihmiskunnan turmioksi; niitä he kehittävät itsessään ollenkaan välittämättä siveellisistä ominaisuuksista, jopa suorastaan kuolettamalla kaiken epäitsekkytensä, inhimillisyytensä ja myötätuntonsa. Onneton se ihminen, joka eteenpäin pyrkiessään joutuu heidän uhrikseen. Tämä vaara on kuitenkin aina tarjona, jos tavoittelee salatieteellistä kehitystä, ennenkuin on pessyt sydämensä puhtaaksi. Tärkeä on niin muodoin, että saamme niin selvät käsitykset kuin mahdollista siitä tiestä, joka vie puhtaitten ihmisten salaiseen viisauteen.

Ensi kerralla saavat lukijamme syventyä näihin asioihin, mutta silloin jätämme sanavuoron taitavammalle kynälle.

Pekka Ervast.